

Семінар “Promoting Learning Mobility”
Брюссель, Бельгія, 21-23 березня 2011 р.

Програма та матеріали:

<http://brussels2011.bolognaexperts.net/>

Протягом семінару було проведено два великих заходи:

1. HEREs Roundtable (Круглий стіл для експертів з реформування вищої освіти).
2. Seminar for Bologna and Higher Education Reform Experts: Promoting Learning Mobility (Семінар для експертів з Болонського процесу та експертів з реформування вищої освіти).

Під час першого заходу були обговорені питання модифікації завдань вищої освіти у країнах Європи на період до 2020 року. Особлива увага була приділена проблемам застосування ECTS у різних країнах. Було визначено, що до 2020 року середня частка осіб з вищою освітою має досягти 40%.

Основні задачі, що ставляться перед освітньою системою Європи полягають у створенні передумов для отримання студентами нових інноваційних знань та вмінь, ефективного використання ресурсів, впровадження адекватної економічної політики. Для досягнення такої мети пропонується здійснити низку заходів, що дозволять досягти вільного переміщення знань, дослідників, науковців між країнами, міждержавну кооперацію між університетами, науковими лабораторіями, фондами, досягти прозорості при наданні інформації про джерела фінансування, умови роботи тощо. Звичайно, що поставлені задачі вимагають суттєвого підвищення рівня довіри між навчальними закладами, повного визнання документів один одного.

Проблема визнання документації тісно пов'язана з проблемою оцінювання знань студентів. На сьогоднішній день експерти констатували, що існує багато перешкод для створення єдиної системи оцінювання знань. Зокрема, більшість країн Європи до цього часу не захотіли переходити на узгоджену раніше уніфіковану систему оцінювання, засновану на ECTS, яка передбачала виставлення оцінок A, B, C, D, E. Внаслідок цього суттєво зростають перешкоди для мобільності студентів. Більшість експертів схилилися до думки, що потрібно розробляти нову уніфіковану систему оцінювання, засновану на

розподілі рейтингів студентів всього вищого навчального закладу за останні три роки. На жаль, конкретного розвитку дана система на цей час не має. Це не дозволяє створити комплекс документів щодо прогресу навчання конкретного студента, який би визнавався без проблем в інших вищих навчальних закладах.

Одне з рішень полягає у розробці спільних дипломів (не плутати з подвійними дипломами), які видаються консорціумом університетів. Внаслідок створення такої організації, студенти зобов'язані один або більше семестрів проводити за кордоном в університетів-партнері. В той же час слід відзначити, що законодавча база в Україні не передбачає можливості для видачі такого роду дипломів.

Серед інших перешкод для мобільності студентів були названі: різні терміни початку семестрів, що призводить до перекриття семестрів в різних країнах, різна довжина семестрів (від 15 до 24 тижнів), різниця у економічних умовах країн Європи, низька зацікавленість роботодавців у результатах навчання за кордоном. Як не дивно, але за результатами опитування роботодавців країн Західної Європи, близько 90% з них не вважають навчання за кордоном перевагою при прийнятті на роботу.

Під час роботи семінару була подана та обговорена інформація щодо можливостей та перешкод мобільності студентів різних країн. Особлива увага була зосереджена на проблемах пов'язаних з проходженням практики студентів за кордоном, визнанням сумісних дипломів (дипломи, що видаються декількома університетами одночасно за умови створення міжуніверситетського консорціуму), глобалізаційними процесами, зміною ролі експертів з реформування вищої освіти у пропаганді мобільності студентів та викладацького складу.

Цікава статистика щодо мобільності свідчить, що в основному, більшість студентів намагається вчитися у Великій Британії та країнах Скандинавії, що суттєво порушує паритет мобільності.

Було визначено, що слід дещо змінити пріоритети програми фінансування мобільності. На сьогоднішній день основна увага приділяється фінансуванню мобільності студентів, але подальший розвиток вимагає також фокусування на фінансуванні мобільності викладачів та науковців.

Зауважено, що подальшої уніфікації вимагають також результати загального навчання та вивчення окремих дисциплін зокрема.

Подальший розвиток Болонського процесу пов'язується з розширенням та публікацією на сайтах навчальних закладів декількома поширеними мовами

інформаційних пакетів університетів, розробці та впровадженні файлів студентів, що виїжджають та приїжджають на навчання. Була запропонована система оцінювання якості інформаційних пакетів за п'ятибальною шкалою.

На основі роботи та спілкування з представниками інших країн були розроблені рекомендації щодо усунення перешкод для мобільності студентів (з повним переліком рекомендацій можна ознайомитися за адресою http://brussels2011.bolognaexperts.net/sites/default/files/brussels_seminars_conclusions.pdf).